

РИЗИК ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ РИЗИКУ В ПРОФЕСІЇ ПРОГРАМІСТА

Чмутов Ю.В.

Науковий керівник – старший викладач Хондак І. І.
Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. Охорони праці, тел. (057) 702-13-60
e-mail: vad4807@gmail.com, тел. (380) 98-410-72-12

The article tells about a programmer's life safety. Here you will learn what risk is and which aspects are responsible for the threat to life in the profession of a programmer. There are also describes the detailed risk assessment methodology. The article demonstrates a diagram and a table with the help of which everyone can determine the probability of a risk, its consequences and the level of danger.

Key words: risk, danger, life safety, programmer, risk assessment methodology, computers, human health.

Державна політика в галузі охорони праці визначається відповідно до Конституції України Верховною Радою України і спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням [2, стаття 4].

Ризик є природною складовою життя й супроводжує людину у всіх сферах її діяльності. Однак, у різних сферах діяльності ризик має свої відмінні властивості. У психології праці розглядають професійний та прийнятний (допустимий) ризики [3, с. 45].

Для професії програміста характерен професійний ризик, який створюється комп'ютером і негативно впливає на стан здоров'я.

Негативний вплив комп'ютера на людину є комплексним:

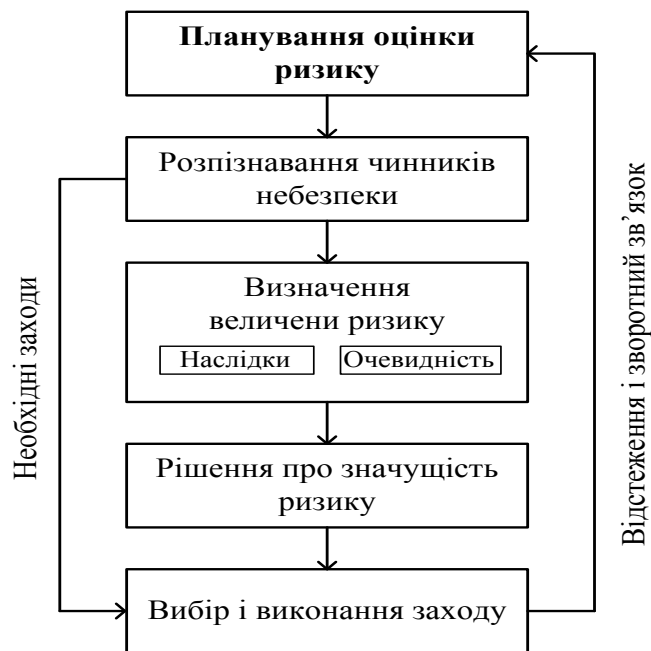
- монітор є джерелом електромагнітних, рентгенівських променів;
- перебування під час роботи в позах, які вимагають тривалої напруги, викликає втому, біль у шії, хребті, плечових суглобах;
- праця з клавіатурою викликає больові відчуття у суглобах рук і зап'ястях;
- праця за монітором провокує зорове стомлення;
- праця за комп'ютером супроводжується напруженою нервово-емоційної сфери, хворобами серцево-судинної системи.

Немає певного закону, який регулює порядок проведення оцінки ризику. Але все ж існує два принципи про які завжди треба пам'ятати:

- необхідно враховувати усі фактори ризику й можливі загрози;
- визначивши ризик, необхідно з'ясувати, чи можливо позбутися його повністю. Якщо ні, то які можливі наслідки.

Можливо використовувати різні методи оцінки ризиків (та їх комбінації) при умові, що вони містять у собі необхідні елементи [1, с. 7].

Етапи оцінки та управління ризиками для професії програміста приведені нижче [4, с. 7].

Величину ризику визначимо за допомогою стандарту BS 8800 (Британський стандарт), наведеному у таблиці 1 [4, с. 23].

Таблиця 1 – Величина ризиків (BS 8800)

Імовірність	Наслідки		
	Незначні	Помірно значні	Серйозні
Мала	1 Малозначущий ризик	2 Малий ризик	3 Помірний ризик
Середня	2 Малий ризик	3 Помірний ризик	4 Значний ризик
Висока	3 Помірний ризик	4 Значний ризик	5 Неприпустимий ризик

Спочатку визначаємо серйозність наслідків за допомогою 3-х різних позицій у верхньому рядку таблиці, а після цього оцінюємо ймовірність заподіяної шкоди за допомогою першого стовпчика. На перетині трьох вибраних напрямків визначаємо величину знайденого рівня ризику – помірний.

Для професії програміста величину ризику треба мінімізувати.

Список використаних джерел

1. Основні напрям оцінки ризиків робочого середовища / Рига: SIA «Jelgavas tipografija», 2005. – 72 с.
2. Закон України про охорону праці, 2002.
3. Учбово-методичний комплекс з дисципліни «Психологія ризику і ризикованої поведінки» / К.В. Стволигін – Білоруський державний університет, 2016. – 68 с.
4. Оцінка ризиків на робочому місці – практичний посібник / Мерви Муртонен – Регіональне бюро МОП, 2007. – 64 с.